

PUNCTE DE VEDERE PRIVIND CONSERVAREA „IN SITU”.

Pârău Steluța
Topoleanu Vasilica

*„Ca urmare a urbanizării vieții satelor se va accentua dispariția deosebirilor dintre sat și oraș, se va omogeniza tot mai mult nivelul general de civilizație al societății**.
„Se cere o preocupare sporită pentru calitatea execuției locuințelor, precum și pentru diversificarea lor arhitecturală, valorificind mai larg specificul arhitecturii românești, al fiecărei zone și localități”**.*

Rezultantă a coordonatelor spațiu și timp, nucleu al unei culturi arhaice dar plină de simboluri indiferent dacă a fost dăltuită în vers sau cîntec, lemn sau piatră, satul românesc trăiește astăzi mutațiile firești ale unei realități plurifunctoriale integrată în procesul de dezvoltare a societății sociale multi-lateral dezvoltate.

Pe axa lui minus infinit și plus infinit este nevoie să privim și să analizăm satul ca așezare umană în cadrul geografic românesc, în acest „spațiu mioritic”, în care balada oierului de altădată a devenit cîntecul de viață nouă al trăirii românești sau al celui care a pornit spre oraș.

Schimbările spirituale și materiale aparțin aceleiași realități ca și altădată, privită geografic, cu totul nouă → privită social și istoric, arhaică și modernă — privită etnografic.

Sub acest ultim aspect, satul interesează pe etnograf. Acesta nu trebuie să uite că există un trecut a cărui vechime variază în timp, că există un prezent și că cele două timuri converg spre viitor.

Cunoșind lumea satului și elementele culturii ce aparțin acestei lumi, etnograful și îndeobști muzeograful-ethnograf trebuie să mențină legătura dintre trecut și prezent, incit cercetând valorile de ieri să le redea prezentului integrindu-le în contemporaneitate. Acestei necesități li sînt subordonate acțiunile de organizare a muzeelor etnografice în aer liber și cele de conservare „in situ” a monumentelor de

* N. Ceaușescu, **Programul P.C.R. de făurire a societății multilaterale dezvoltate și înaintarea României spre comunism**, Edit. politică, București 1975, pag. 105.

** N. Ceaușescu, **Raport la cel de al XI-lea Congres al P.C.R.**, Edit. politică București 1974, pag. 68.

arhitectură populară, a gospodăriilor ţărănesti și anexele acestora, reprezentind tipic unui gen de creație și al unei zone pentru că:

„În tot ceea ce alcătuiește”, imaginea concretă a satului „sunt închegate, într-o experiență de arhitectură anonimă milenară, frânturi din componentele naturii înconjurate, incorporate în categorii de obiecte care să satisfacă cerințele de adăpost și odihnă ale oamenilor sau în unele care să-i mărească puterea fizică în acțiune sa ascundă de eliberare de sub „tiranii naturii”¹.

Satul românesc urmându-și destinul supus dinamicii dezvoltării râmine punctul de convergență al tradiției și al schimbărilor, al conservării și modernizării supuse la rindul lor legii negării negației.

Dar... „oricare vor fi activitățile productive neagrile, activității obiective necesare în evoluția satului, caracterul funcțional de rezidență va râmine dominant, de scopul de a conserva specificul transmis de generații, de a nu-l alinia, fără descernămînt, la o anumită fuctură urbană. Pe această cale se pot armoniza cerințele modernizării cu același ale conservării trăsăturilor sale originale”².

Satul, modernizându-se fie prin sistematizare, fie prin receptarea noului, a urbanului, fără a interveni de multe ori selecția, fie prin folosirea noilor materiale de construcție, procese firești de altfel păstrează prin legea tradiției multă din elementele arhitecturale, indiferent dacă folosește pentru realizarea lor același material sau realizează motivul folosind noile materiale (exemplu în județul Tulcea se mai păstrează realizarea motivului căluților și a unor moșii de trafor din lemn dar găsim același motiv al căluților realizat din tablă sau roșeta realizată în tehnica modernă a caselor).

Păstrarea doar a unuia sau a cîtorva elemente tradiționale ne impune recunoașterea tuturor elementelor și a contextului acestora la un moment dat pentru a înțelege echilibrul dinamic al discontinuității și continuății lor, fapt ce se poate realiza prin conservarea „in situ”.

Ajuns în cîndemnăția celei de reconstruire a imaginii satului printr-o rezervație etnografică în aer liber, conservarea „in situ” constituie, considerînd noii, mai mult decît cea dinăuntru, plină dinuire vechi și nou în sistematizarea satului, cumpătind valoarea faptului social și cultural din contextul mediului său spre deschidere de muzeul în aer liber care își creștează această valoare pe alte căi.

Ne propunem astăzi, să accentuăm pe cît va fi posibil, valoarea acțiunii de conservare „in situ” prin comparație cu muzeele în aer liber fără a submina însă valoarea acestora din urmă.

1. Probabilitatea egală (sau aproape egală) cu 1 a realizării autenticului.
2. Probabilitatea egală (sau aproape egală) cu 1 a realizării muzeului dinamic.
3. Probabilitatea egală (sau aproape egală) cu 1 a dezvoltării traseelor turistice...

în cazul conservărilor „in situ” pe cînd în cazul muzeelor etnografice în aer liber, cele trei probabilități sunt cuprinse între 0 și 1.³

Avindu-se în vedere același principiu ca și la organizarea muzeelor etnografice în aer liber⁴, în cazul conservărilor pe loc, probabilitatea de care amintim mai sus se realizează prin păstrarea contextului original și nu prim refacerea lui după un plan științific urmără a cercetărilor de teren și a documentării.

Restaurarea pe loc nu echivalează însă cu non înlocuirea elementelor degradate și nepertinentă pentru obiectivul respectiv, cu non-eliminarea prin selecție a

1. Vasile Cucu, Ion Băcănu, **Geografia satului românesc**, în Sociologia vol. V, Edit. Științifică, București 1975, pag. 96.

2. vezi nota 2, pag. 79.

3. Filozofia — Materialism dialeptic și istoric. Edit. didactică și pedagogică, București 1975, pag. 177: „Formal, matematic, orice eveniment poate fi exprimat în termeni de probabilitate. Evenimentele necesare caracterizează printr-o concordanță deplină legea fenomenului și printre stabilitatea egală cu „1” sau o probabilitate de 100%, evenimentele imposibile au o probabilitate „0”, iar toate celelalte evenimente, care nu sunt necesare sau imposibile, adică evenimentele întâmplătoare, au o probabilitate cuprinsă între „0” și „1”.

4. Nicolae Ungureanu și Cornel Irimie, **Conservări „in situ”**, în Muzeu cu caracter etnografic — sociologic din România Muzeul Bruckenthal — Sibiu 1971.

elementelor ce nu convin și nu se inseră momentului istoric și economico-social pe care ni l-am propus să-l reflectăm prin acțiunea noastră.

Dacă restaurată în perimetru său original, casa sau gospodărie se reconstruiește sub ochii întregului sat. Între meșterii care lucrează la reconstrucție și colectivitatea satului se încheagă un dialog privind modul de realizare optimă a casei de odinioară.

Fiecare își mai aduce aminte de ceva, poate ceea ce meșterul a vînat, transmito și astfel reconstrucția devine ca orice fapt de cultură populară, anonim și colectivă. În acest caz, muzeografului îi revine rolul de a recepta ceea ce astăzi de la întreaga colectivitate a corela informațiile și a urmări realizarea adevarului etnografic în reconstrucția casei. Astfel, convergența informațiilor colectivității săstești și a cunoștințelor meșterilor are loc în locul unde se realizează faptul etnografic și nimănui nu poate nega adevarul spus de căsălit. Aceasta dă plusul de obiectivitate necesar restaurării unui obiectiv tradițional și ca urmare coefficientul de realizare a autenticului crește.

S-ar părea că cele confirmate nu au consistență argumentelor replicindu-ni-se că principiul autenticității se realizează și în mărcile în aer liber prin activitatea muzeografului care își desfășoară munca pe sănătate în urma unei cercetări prelabilă riguroase. Nu negăm acest fapt dar să nu uităm că locul, unde este reconstruit obiectivul etnografic,oricit l-am alege și l-am căuta nu mai poate corespunde întrutoțul celui original.

Este supus unui plan de amplasare astfel încât să se integreze contextului format din celelalte obiective aduse tot pentru muzeu și nu în contextul gospodărilor în care viața continuă fără întrerupere, astă cum este în cazul conservării „in situ”.

Transportul obiectivului pe sănătul muzeului în aer liber aduce un plus de degajare a materialului ceea ce mărește coefficientul proceselor de eliminare și înlocuire.

Și în cazul muzeelor în aer liber, muzeograful corelează multitudinea de informații, dar lucrează numai cu un număr restrîns de meșteri care și-au amintit pricopii lor, convingându-l de cele mai multe ori pe muzeograf, de certitudinea cunoștințelor sale.

Intervenția directă a colectivității ca în cazul reconstrucției „in situ” nu mai este posibilă. Am văzut că și într-un caz și în celălalt intervine eliminarea și înlocuirea.

Prezența la locul de reconstrucție în cadrul său, înlocuirea se poate face cu elemente din același tip și același material pe care le găsim în sat mai repede decât atunci cind le-am căuta pentru a le duce la muzeu, în același scop al înlocuirii, de cele mai multe ori nemaigăsind nici tipul și nici materialul necesar confectionării lui.

Aceasta pentru că participind la acțiunea de reconstrucție a casei-muzeu, colectivitatea săuască înțelegă să contribuie la realizarea construcției în limitele maximale ale moștenirii prin tradiție, deci ale autenticului și ajută la depistarea elementelor despre care dă informațiiile necesare.

2. „Considerăm că dinamica dialectică a formelor specifice etnică de cultură populară raportată pe plan mondial la civilizația umană, în cele două direcții, spre arheo-civilizație și spre actualitate cu proiectare spre viitor, trebuie să constituie fundația teoretică și metodologică a cercetărilor și studiilor etnografice și implicit la transpunerea acestora pe plan expozițional având ca prim mijloc și primă acțiune, descriptarea elementelor dinamice izvoare din confruntarea și compararea civilizațiilor pe coordinatele timp și spațiu, angajind și tema aculturării”⁵.

Ideeza realizării muzeului dinamic prin diferite mijloace de exprimare, inițiată de Muzeul etnografic din Neuchâtel poate fi confirmată prin analiza posibilității realizării ei în cadrul celor două modalități de restaurare a obiectivelor etnografice.

5. Tancred Bănățeanu, **Muzeul etnografic din Neuchâtel la a 175-a aniversare**, Revista muzeelor 3/1968 pag. 244.

Montarea în cadrul muzeului în aer liber a obiectivului deși nu impune continuarea activităților caracteristice vieții traditionale⁶, imprimă totuși gospodăriile reconstituite ritmul acțiunilor care altădată aveau loc în curte și în casă.

Aceasta pentru că gospodăria-muzeu⁷ se află în prezența celorlalte, unde viața își continuă mersul iar mișcarea existentă în gospodăriile vecine se răsfringe asupra celei devenite muzeu și care pare astfel o casă bâtrinească și pe care stăpini bâtrini și ei, nu au modificat-o, ei privindu-și viața prin această casă.

Pe de altă parte, datorită modificărilor intervenite în viața satului fi care sunt implicate păstrări și innoiri, recipitări și abțineri și care dau nota caracteristică momentului istoric respectiv că și datorită probabilității 1 a realizării autenticului, conservarea „in situ” se poate realiza astfel încit în viața satului fiecare perioadă să fie reprezentată printr-o gospodărie reconstituată.

Considerăm că este necesar acest lucru căci saltul de la prezentarea unei gospodării (să presupunem din secolul al XIX-lea sau începutul sec. al XX-lea) și imaginea gospodărilor noi este prea mare. Numai în acest fel, al reconstituirii evolutive, putem concretiza dialectica dezvoltării de pînă acum a satelor, altfel este un mare hiatus între prezența plugului de lemn, proprietatea fiecărui gospodar și tractorul sau combina, proprietatea C.A.P.-ului. Între ele a existat apariția primelor mașini mecanice din perioada pătrunderii capitalismului la sate. Evident, nu se întâlnău în fiecare gospodărie dar au existat aproape în fiecare sat din zonei pe care o reprezentăm.

Mișcarea impusă gospodăriei-muzeu prin prezența ei în întreg satul că și prezentarea evolutivă a dezvoltării satului prin reconstituirea unui număr de gospodării, ca momente istorice și social-economice diferite să acționeze de conservare „in situ”, caracterul dinamic pe care trebuie să-l aibă un muzeu.

Prezentarea evolutivă s-ar putea realiza și în cadrul muzeului în aer liber dar să nu uităm că intervine principiul numărul 1 pe care l-am enunțat în lucrarea de față și că nu vom putea remonta aceste tipuri mai recente decât atunci cind ele vor deveni arhaice. Dacă totuși s-ar remonta aceste tipuri în cadrul muzeului în aer liber, s-ar crea între ele și cele tradiționale un hiatus spațial, în timp ce prin conservarea „in situ” spațiul gospodăriei reconstituie reprezentă unul din cercurile concentrice prin care putem reprezenta cele trei tipuri: trecut, prezent, viitor în dinamica dezvoltării satului contemporan.

3. Conservarea „in situ” nu echivalează doar cu reconstituirea unei case sau gospodării bâtranești ci implică și conservarea unui colectiv etnografic care ar părea izolat (moară de vînt, moară de apă, fintină), a unui monument de arhitectură medievală sau a unui obiectiv istoric din cadrul urban, reprezentativ pentru un anumit moment în arhitectura orașului.

Evident, în acest caz intervine posibilitatea căilor de acces pînă la obiectivul restaurat. Știm că nu întotdeauna se poate realiza un drum turistic pînă la monumentul cunoscut din hărji și ghiduri datorită de cele mai multe ori, așezării geografice neprielnice pentru indeplinirea dorinței noastre. Și totuși există în multe cazuri posibilitatea integrării în circuitul turistic a drumurilor pe care se află unele din obiectivele ce ar putea fi conservate „in situ”, drumuri ce rămân necunoscute și neumbilate.

Acțiunea de conservare „in situ”, a obiectivelor aflate pe astfel de drumuri ar implica dezvoltarea traseelor turistice, cunoașterea unor locuri despre care se spune din auritate doar. Mai mult decît atât, se pot reconstituî astfel și drumuri altădată umbilate, astăzi mai puțin cunoscute.

6. Continuarea unor aspecte ale vieții traditionale ar duce la un fenomen de complexitate a celor care le practică, în fața comunității sătești; pe de altă parte, participarea unor mesejuri, a realizării unui spectacol se înscriu în cadrul activităților culturale educative organizate și în muzeul pavilionar și care nu sunt caracteristice conservării „in situ”.
7. Folosim termenii casă-muzeu și gospodărie – muzeu având în vedere acțiunea de conservare „in situ”, în genere și pentru că am aderat la cele două puncte de vedere susținute în articolul „Casetele muzeu și organizarea lor”; Revista muzeelor 4/1965.

Iată deci, că obiectivul restaurat și conservat „in situ”, determină descoperirea unui vechi drum bătut și uitat dar reactualizat și devenit acum drum turistic⁸.

Un singur drum turistic determinat de existența muzeului etnografic în aer liber se transformă, în aceeași zonă, într-o rețea de drumuri turistice determinată de existența obiectivelor conservate „in situ”, indiferent de natura lor (gospodărie bâtranească, instalăție tehnică populară, monument istoric).

Astfel, frecvența conservărilor „in situ”, determină și ea caracterul dinamic al acțiunii muzeistice. Observăm deci relația biunivocă dintre punctele 2 și 3 discutate de noi, și care evident, sunt corelate cu punctul 1, autenticul păstrării tradiționale fiind elementul pe care omul îl caută pentru a putea cunoaște adeverătă moștenire culturală:

„Filozofia și estetica marxistă — concep cultura și arta în lumina unei impletiri dialeactice între factorii de discontinuitate și de continuitate. Fiecare popor își imbogățește tezaurul cultural cu noi realizări, care fiecare poartă pecetea particulară a condițiilor nașterii sale, dar se și integrează în mersul ascendent al respectivei comunități și al întregii omeniri. Prezentul își cunoaște și-si recunoaște antecedentele desăvârșindu-se prin assimilarea lucidă și selectivă a valorilor trecutului. El preia aceste valori acumulate de-a lungul secolelor, dar le valorifică anume pentru sine, pentru nevoile propăsirilor sale. El completează organic obiectivitatea aprecierii trecutului cu funcționalitatea contemporană a acestei acțiuni”⁹.

Considerațiile teoretice, expuse de noi în prima parte a articolului, s-au conturat ca urmare a acțiunii noastre practice de a conserva „in situ” o gospodărie bâtranească de la începutul sec. al XX-lea, reprezentând un moment istoric din evoluția satului românesc dobrogean și o puternică mărturie a etnografiei și artei populare dobrogene.

Ne permitem în cele ce urmează să facem cunoscută experiența noastră și astfel să ne exemplificăm una din considerațiile teoretice.

Fără a avea un muzeu etnografic dar pornind de la principiile și soluțiile propuse de specialiștii din domeniul etnografic al conservărilor „in situ” ne-am propus din anul 1971 organizarea unei gospodării bâtranești de acest tip.

Această gospodărie a fost conservată în satul Enisala, județul Tulcea, sat care se află la 7 km. sud-est de orașul Babadag și 44 km de orașul Tulcea. Alegerea acestui sat ca început al activității noastre a fost determinată de cercetarea în profunzime a zonei și de apropierea lui de oraș, aceasta având ca urmare transformarea în ritm rapid a vieții traditionale. Ocupația principală a locuitorilor din acest sat este agricultura, ei îndeletnicindu-se și cu viticultura și pomicultura. Sub influența industrializării o parte din forța de muncă a părăsit agricultura îndreptindu-se spre oraș, spre alte ocupări. Prin deplasările zilnice către locurile de muncă locuitorii satului iau contact cu procesul innoitor al societății noastre, făcându-și apariția cerințe noi în modul de viață și în cultură. Receptarea acestui proces se reflectă în cele două laturi ale culturii populare: spirituală și materială. Observarea acestor transformări au impuls luarea unor măsuri de păstrare a specificului acestui sat. Am optat pentru conservarea „in situ” a unei gospodării bâtranești în satul Enisala pentru că documente cartografice și mărturii cercetătorilor ne atestă aici un sat cu o veche populație românescă și pentru că acesta este situat în apropierea unor importante monumente istorice și pe drumul ce duce spre diferite puncte turistice. Astfel cunoașterea existenței și a modului de viață al populației de pe aceste locuri precum și observarea transformărilor se percepă mai ușor în contextul de loc, de timp și funcțional prin faptul că întreaga gospodărie n-a fost dezrädăcinată din cadrul original.

8. Conservarea „in situ” a morii de apă din comuna Izvoarele, restaurarea celei din „Valea Tellor”, are construcția prin reconstrucție (dacă acest procedeu este sănătos) și uneia din cele șase mori de apă existente altădată pe drumul de la Niculițel la Tellor, ar determina realizarea cîtoror drumerii turistice de o deosebită importanță în județul Tulcea, reconstituindu-se astfel „Valea Morilor” și oferind turismului posibilitatea să admire frumusețea peisajului din pădurile acestor locuri.

9. Ion Ionaș. Ce înseamnă valorificarea moștenirii culturale? în „Un univers într-o carte”, vol. III. Edit. politică, București 1973, pag. 145.

Am conservat o singură gospodărie și nu o zonă din sat pentru că în sistemul de organizare al gospodăriilor traditionale au intervenit transformări și adaptări, elementele autentice nefiind concentrate.

Observațiile pe teren ne-au permis — reconstituirea tipului local de locuință respectiv casa cu prispa atât pe latura lungă cît și pe cea îngustă situată spre stradă cu stilpi de lemn și cu balcon în fața prispei, cuprinzind două odăi pe o sală. Chilerul este dispus în spatele casei pe întărea lungimea ei prin prelungirea pantei acoperișului. Acest tip de locuință a suferit la rândul lui modificări în funcție de necesități și de timp de la gospodărie la alta. Ca urmare am reconstituit o gospodărie țărănească de la începutul sec. XX, cu toate adaptările suntești în timp, comparativ cu tipul inițial. Astfel prin restaurare, la tipul de locuință prezentă mai sus s-au adăugat bucătăria și încă o magazie, toate făcind corp comun cu casa.

In ceea ce privește inventarul anexelor : samăneul, hambarul, acesta a trebuit să fie ilustrat prin achiziții din alte gospodării pentru a realiza reprezentarea completă a gospodăriilor de tipul și pentru perioada pe care am vrut să-o reconstituim. Lipsa anexelor din gospodăria pe care am achiziționat-o și pe care am completat-o ulterior să-a datorat mersului inițial al societății care a determinat mutații funcționale și unor eliminări ale elementelor din inventarul gospodăriei. Realizarea științifică a acțiunii de conservare „in situ” impunea prezența anexelor sub aspectul și funcțiile lor inițiale și ca urmare am adoptat soluția, mai sus amintită, de a le achiziționa din gospodăriile în care ele se mai aflau.

Ca material de construcție pentru casă s-a folosit pămîntul sub formă de chirpici pe o fundație din piatră. Pentru tencuit a fost utilizat un amestec de pămînt cu pleavă, măruntă, urmându-l văruitorul cu var alb. Pardoseala este din pămînt bătătorit și finisat cu pămînt galben.

Achoperișul executat în două ape este prelungit în partea din spate pînă aproape de nivelul pămîntului. La acoperit a fost folosit stuful după sistemul „in solzi”.

Interiorul locuinței propriu-zise, două odăi pe o tindă, a fost reconstituit urmărindu-se concordanța dintre prezentarea gospodării și a interiorului locuinței având în vedere factorul timp. Să îl reorganizarea interiorului am adoptat aceeași soluție, de achiziționare a materialului necesar, din diferite gospodării pentru a sintetiza elementele etnografice caracteristice perioadei reconstituite. Privitor la materialul folosit pentru organizarea interiorului, acesta fiind păstrat fară a îndeplini însă funcțiile inițiale, menționăm că a fost conservat în gospodăria reconstituită în urma unei selecții care a avut în vedere cele mai reprezentative piese. Prin această selecție, care a avut în vedere la început piesa ca unitate urmărindu-se autenticitatea și funcția ei practică și estetică, am încercat ilustrarea exactă a interiorului atât din punct de vedere științific cît și expozițional. Ca urmare am respectat preferința în ornamentează interiorului, pentru țesăturile din lină, dar mai ales din bumbac și borangic. Cele din lină, pologul și lăicerul ca piese principale formează fiecare o unitate iar cele din borangic și bumbac abundente fiind ștergările, completează spațiile libere creând un ansamblu ergonomic armonios.

La organizarea interiorului am respectat funcția inițială a camerelor din gospodărie în formă evoluată : o odăie pentru locuit și dormit cu un pat din scinduri pe țâruri fixați în pămînt, o laviță și o masă, tindă care la tipul arhaic îndeplinește funcția de bucătărie și odăia de lănit curat având ca mobilier : patul care ocupă un întreg perete, cu lada de zestre la un capăt.

Funcția bucătăriei a fost preluată de o anexă care comunică cu chillerul. Referitor la valorificarea științifică și turistică a gospodăriei conservată „in situ” muzeul nostru a optat pentru achiziționare și pentru trecerea ei în patrimoniul său.

Considerăm că încercarea noastră de restaurare și conservare a casei de la Enisala, constituie un început și o experiență supusă discuțiilor.

Protecția și păstrarea tuturor valorilor culturii materiale și spirituale a satului nord-dobrogean, impuse de condițiile social economice de dezvoltare ale satului contemporan și de noile măsuri privind sistematizarea este o problemă care

preocupă pe specialiștii muzeului nostru avind în vedere crearea unor rezerve pentru viitorul complex etnografic în aer liber și pentru conservările „in situ”, acestea contribuind prin prezența lor, în contextul în care au existat, la înțelegerea profundă a vieții din trecut, constituind mărturii ale unei perioade trecute, pentru generațiile viitoare.

DIE GESICHTSPUNKTE BETREFFS „IN SITU“ ERHALTUNG

(Zusammenfassung)

Die Umgestaltung des rumänischen Dorfes besteuert sie „in situ“ Erhaltung der Elemente der Volksarchitektur und der technische Volksinstalationen.

Die Autorinnen unterstreicht die Bedeutung dieser Aktion und macht sie eine Vergleichung mit dem Freilichtmuseum. Darum durchführt die Autorinnen demonstriert dass durch „in situ“ Erhaltung ein authentisch und dynamisch Museum und die Entwicklung die touristische Wege realisieren kann.

Eine aktuelle Frage in der Volkskunstforschung ist die „in situ“ Erhaltung der Bauernkonstruktionen. Diese Aktion muss gleichlaufend oder schneller die Systematisierung des Dorfes von heute voraufen. Darum restaurierte „Das Donau Delta Museum“, im Jahr 1971, einen Teil dieses Dorf, sich in der Nähe der Stadt Tulcea befindet, hat sich dort das traditionelle Leben schnell umgestaltet. In dieser Mitteilung haben die Autorinnen gezeigt, wie die Forscher dieses Problem gelöst haben.

Sie machen auch die zukünftigen Projekte des Museums bekannt. Die ganze Bauernwirtschaft dieser Zone soll „in situ“ Konserviert werden.

